

Beren kunnen door het voortdurend bespringen van hokgenoten zorgen voor veel onrust in de groep.

WAGENINGEN UR LIVESTOCK RESEARCH

In eerder onderzoek hoopten de Wageningse wetenschappers de beertjes te verleiden hun springgedrag te richten op een hokgenoot mét stareflex (een autoband). De beertjes traptten er niet in en besprongen liever hun soortgenoten.

FOTO: WAGENINGEN UR LIVESTOCK RESEARCH

Berengedrag complex, maar steeds beter in beeld

Over het gedrag van beren en de factoren die daarop van invloed zijn, wordt steeds meer bekend. Beren kunnen onrust veroorzaken in een groep door onderling te vechten en elkaar te bespringen. Voor varkenshouders is het belangrijk om te weten welke factoren dit gedrag in positieve of negatieve zin kunnen beïnvloeden.

CAROLA VAN DER PEET-SCHWERING, HERMAN VERMEER, GISABETH BINNENDIJK, Wageningen UR Livestock Research en LINDA TROQUET, Varkens Innovatiecentrum Sterksel

On opdracht van het Productschap Vee en Vlees en het ministerie van Economische Zaken is op Varkens Innovatie Centrum Sterksel onderzocht of licht, groepsgrootte of een schuilwand in het hok van invloed zijn op het gedrag van beren. Het onderzoek is uitgevoerd door Wageningen UR Livestock Research als onderdeel van het vijfjarige project 'Stoppen met castreren'.

Opzet onderzoek

De volgende proefbehandelingen zijn vergeleken:

1. Drie verschillende lichtregimes: normaal licht (van 8.00 tot 16.00 uur, normale tl-verlichting van 40 lux), een oplopend lichtregime (van 8 uur licht per dag oplopend naar 16 uur licht per dag, normale tl-verlichting van 40 lux) of groen licht (van 8.00 tot 16.00 uur, groene tl-verlichting van 40 lux).
2. Groepsgrootte: 12 of 24 vleesvarkens per hok. Bij 24 vleesvarkens per hok was de hokafscheiding tussen twee hokken verwijderd. Het vloeroppervlak was bij zowel 12 als 24 dieren per hok 1 m² per dier.

3. Wel of geen schuilwand in het hok: in een hok was wel of geen schuilwand geplaatst. Beren en zeugjes waren gemengd gehuisvest en werden onbeperkt gevoerd.

Effect licht, groepsgrootte en schuilwand

Groen licht en een oplopend lichtregime verminderden het aantal sprongpogingen per beer niet in vergelijking met normaal licht (zie *Figuur 1*). Het vergroten van het totale hokoppervlak door twee hokken

samen te voegen (24 dieren in plaats van 12 dieren in een hok; leefoppervlak per dier is 1 m²) en een schuilwand in het hok verminderde het springgedrag van de beren ook niet. Het oplopende lichtregime reduceerde wel het agressieve gedrag van beren rond het afleveren.

Verloop springgedrag

Bij de beren kwam duidelijk meer springgedrag voor dan bij de zeugjes (zie Figuur 2 en 3). Overdag kwam er bij de beren meer springgedrag voor dan 's nachts, en 's middags kwam er meer springgedrag voor dan 's ochtends (Figuur 3). Het aantal sprongpogingen per beer nam niet toe vanaf 5 weken na opleg tot afleveren (Figuur 2). Ook na het afleveren van de eerste dieren was er geen duidelijke toename te zien in het aantal sprongpogingen per beer.

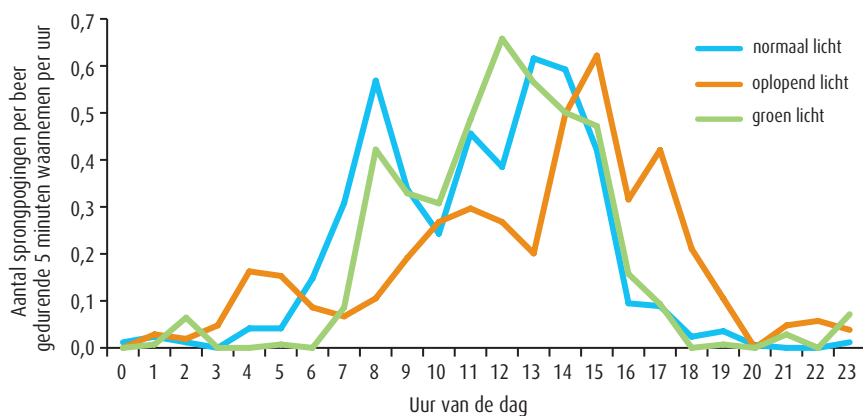
Conclusie

Groen licht, een oplopend lichtregime, een groter totaal hokoppervlak (24 dieren in plaats van 12 dieren in een hok; 1 m² leefoppervlak per dier) en een schuilwand in het hok verminderden het springgedrag van de beren niet in dit onderzoek. Het oplopende lichtregime reduceerde wel het agressieve gedrag van de beren rond afleveren. Het onderzoek heeft nieuwe informatie opgeleverd over het gedrag van beren, maar geeft nog onvoldoende handvatten om ongewenst gedrag van beren te verminderen. Om meer inzicht te krijgen in de succes- en risicofactoren ten aanzien van ongewenst gedrag van beren zijn op 70 vleesvarkensbedrijven gedragswaarnemingen uitgevoerd. De resultaten hiervan worden deze zomer gepubliceerd. §

De volledige resultaten van het onderzoek zijn beschreven in Rapport 663 'Effect van licht, groepsgrootte en schuilwand op gedrag van beren'. Dit rapport is te downloaden op www.livestockresearch.wur.nl of op www.boars2018.com

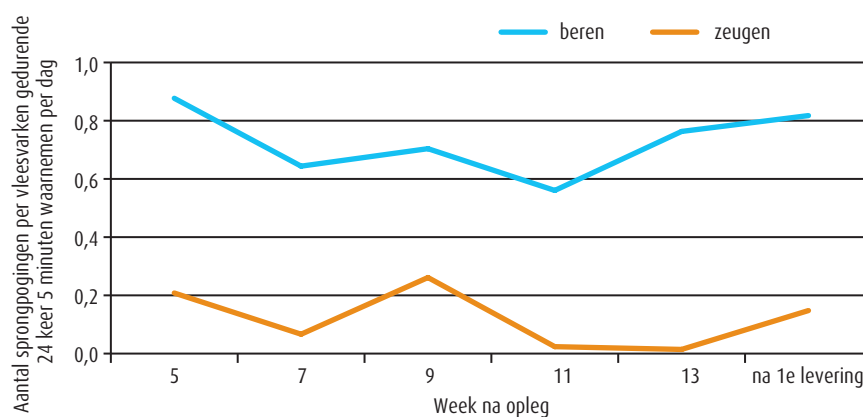
Figuur 1

Aantal sprongpogingen per beer per uur van de dag

Figuur 2

Aantal sprongpogingen per vleesvarken per week na opleg

Figuur 3

Aantal sprongpogingen per vleesvarken per uur van de dag

